

плюсом такого способу оцінки знань. Но це не означає, що ми повинні відмовитися від принципу фундаментальності, який вигідно відличає нашу систему освіти, необхідно розумно поєднати традиційне навчання з основними положеннями Болонського процесу, які призначені зробити освіту більш динамічною і відповідною потребам часу. Мають місце суттєві ускладнення при проведенні масових іспитових заходів, пов'язані з великим обсягом інформації, яку потрібно підготувати, обробити і проаналізувати за відносно короткий проміжок часу. Відсутній підходящий інструмент для попереднього контролю студентом власних знань і оцінки їхньої готовності до іспиту. Часто саме через це у студента виникає або невпевненість у своїх силах і страх іспиту, або необґрунтована переоцінка рівня знань і безпечне ставлення до підготовки до атестації.

Успішна реалізація систем дистанційного навчання, безумовно, повинна ґрунтуватися на зацікавленості і активній самостійній роботі самих студентів. Таким чином, цільове призначення комп'ютерного тестування – організувати і побудувати самонавчання і самооцінку знань студентів так, щоб ще до зачетно-іспитової сесії він міг виявити і самостійно усунути ті прогалини, які виникли в процесі вивчення дисципліни шляхом повторного проходження контрольних навчальних тестувань.

Гаврилюк А.М.

ВДПУ ім. М. Коцюбинського

ДІЛОВІ ІГРИ ЯК ФОРМА РОЗВИТКУ ПРАВОВОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНІХ ЕКОНОМІСТІВ

Робота викладача правових дисциплін – це неперервний пошук нового, прогресивного, оскільки навчання майбутніх економістів має бути спрямоване на формування узагальнених способів розумових дій і тісно пов'язаним з формуванням у них абстракцій і узагальнень змістового характеру із засвоєнням теоретичних понять. Це передбачає використання в навчальному процесі інтерактивних методів навчання, таких як ділові ігри, застосування прийомів і способів, що дозволяють активізувати розумову, творчу діяльність, формувати теоретичне, творче мислення, отримання практичних навичок.

Останнім часом ділові ігри знаходять усе ширше застосування в різних областях: в основному в економіці і політиці, праві, а також у соціології, екології, адмініструванні, освіті, міському плануванні, історії. Ділові ігри використовуються для підготовки фахівців у відповідних областях, а також для розв'язування завдань дослідження, прогнозування, апробації нововведень. Розробляються ділові ігри і як спосіб комунікації між фахівцями різних галузей.

Під час проведення ділових ігор ми звертаємо увагу на два основні напрями: реалізація установок на індивідуалізацію особистості; вироблення

навичок роботи в колективі. Індивідуалізація передбачає існування системи специфічних ознак. Упродовж п'яти років нами апробована методика проведення занять з правових дисциплін на основі поєднання проблемного навчання з елементами ділових ігор. Основне завдання проблемного навчання полягає в залученні студентів до процесу творчого пошуку. Елементи ділових ігор застосовуються на групових семінарських заняттях. Ділові ігри є програванням імітаційної моделі виробництва і професійної діяльності в цілях навчання, контролю, дослідження, проектування і виконання різних видів робіт. Для навчальної ділової гри зміст діяльності її учасників визначається вимогами до професійної підготовленості студентів в рамках програмного матеріалу правової дисципліни.

Основними конструктивними елементами ділової гри є: учасники гри, правила гри, сюжет, ролі, ігровий конфлікт, ігрові дії, ігровий предмет, наочні дії, мета гри, оцінка ступеня досягнення мети, результат гри, інтерпретація результатів гри. На семінарських заняттях з правових дисциплін у грі беруть участь усі студенти, які підрозділяються на гравців: суддів, прокурорів, експертів, учасників процесу, організаторів виробництва.

Проведення ділових ігор у студентській групі переслідує різні цілі, але головною з них – підвищення рівня правової підготовки майбутніх економістів. Ділові ігри, з одного боку, розвивають живий інтерес у студентів до глибокого вивчення теорії не лише цивільного процесуального права, а й інших видів права, дають можливість показати студентам практичну значущість теорії галузі права, дозволяють на особистому досвіді переконатися в тому, як важко без міцних теоретичних знань розв'язувати конкретні правові питання, швидко орієнтуватися в складних ситуаціях, що виникають на практиці. З іншого боку, ділові ігри проводяться в наближених до практики умовах і обстановці.

Специфіка ділової гри ставить студентів у такі умови, коли вони вимушені не лише висловлювати свої думки по суті справи, а й ставити запитання. Зміст цих запитань свідчить багато в чому про рівень теоретичної підготовки студентів. А навички, отримані під час гри, мають важливе значення для правової підготовки майбутніх економістів. Ділові ігри переслідують і виховні цілі. Вони допомагають виховати в студента любов до своєї майбутньої професії, зрозуміти її основні переваги й недоліки.

Спираючись на це, можна вважати, що включення студентів економічного ВНЗ у процес розв'язання суперечностей, проблемних правових ситуацій, пошуку вирішення нестандартних завдань із залученням колективного знання дозволяє вийти на такий рівень навчання, який відповідає сучасним вимогам розвитку правової культури економістів.

Гусаркіна Ю. В.

ВП «КТД ЛНУ ім. Т. Шевченка»

ЗАСТОСУВАННЯ ПРОБЛЕМНОГО НАВЧАННЯ У ПРАКТИЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

Правильно підібрані технології впливають на якість навчання. У зв'язку з цим багато вчених працюють над проблемою технологій навчання. Педагогічна технологія проблемного навчання знайшла відбиток в дослідженнях вітчизняних науковців В. М. Чайка, І. В. Малафійк, І. П. Підласого,